

Naslovnica > Lifestyle > TOLERIRAJ! RAZLIČITOST JE BOGATSTVO: Antonela je novinarka, književnica, aktivistica, ali joj je...

Lifestyle

TOLERIRAJ! RAZLIČITOST JE BOGATSTVO: Antonela je novinarka, književnica, aktivistica, ali joj je činjenica što je lezbijka, oblikovala život

 Lea Pavlović 14. rujna 2020.

0

Novinarka, danas jedna od autorica na portalu Vox Feminae, aktivistkinja, književnica. Sve je to Antonela Marušić, odnosno Nora Verde. No, činjenica da je Antonela lezbijka u potpunosti je oblikovala njen život. Od 2011. kad postaje novinarkom i jednom od članica uredničkog tima portala Vox Feminae, piše o aktivizmu, civilnom društvu, umjetnosti, razgovara sa ženama i muškarcima koji čine promjenu. Osim što je novinarka, Marušić piše i književnost pod literarnim imenom Nora Verde.

Porijeklom Korčulanka, točnije Velolučka Antonela Marušić rođena je 1974., u Dubrovniku, a studij Hrvatskog jezika i književnosti završila je u Zadru, nakon čega je otisla u Zagrebu u potrazi za novinarskom afirmacijom, ali i LGBT zajednicom i kulturom. "Novinarska afirmacija u tom trenutku bila mi je samo izvanjski motiv za odlazak u Zagreb, primarno mi je bilo pronaći ljudе slične meni i LGBT kulturu koja u manjim sredinama tada nije postojala" ističe. Dugi niz godina, sve do velike krize u medijima 2010./2011., radila je kao novinarka scene u zagrebačkom dopisništvu Slobodne Dalmacije, nakon čega prelazi na feministički portal Vox Feminae te otkriva što za nju novinarstvo znači.

– Za vrijeme velike krize u medijima 2010./2011. godine većina je komercijalnih medija prolazila još jednu fazu sistematizacije i otpuštanja. U to vrijeme sam kao novinarka

kulture, spektakla i scene radila za zagrebačko dopisništvo Slobodne Dalmacije. Shvatila sam tu situaciju kao dobru priliku za promjenu radnog okruženja. Istovremeno s krizom na kadrovsko-upravljačkom planu, događala se i kriza na sadržajno-uredničko-ideološkom planu. Oduvijek su interesne grupacije i krupni kapital diktirali uredničku politiku medija, a to čine i danas. U to vrijeme meni je sve teže bilo odrađivati svakodnevni novinarski posao. Na tјednoj bazi bi se događalo da tekst koji sam predala glavnom uredniku u novini izade u izmijenjenoj, „poboljšanoj“ verziji. To je mene i moje kolege činilo prilično nezadovoljnima i frustriranim. Sjećam da smo svakog jutra po dolasku na posao sa strahom otvarali novi broj novine. U nekom trenutku postali smo toliko obeshrabreni da smo to prestali činiti, što je krajnji oblik profesionalne anksioznosti. Tekstovi su se pisali tako bi me netko od urednika, a ovdje moram naglasiti da je bilo i dobrih urednika, nazvao da me obavijeste (oni: urednički kolegij) da imaju ideju za tekst, štoviše – već imaju i naslov, a ja samo moram nazvati toga i toga, i ti mi moraju reći to i to. To više nije imalo smisla. Moj mail inbox se iz mjeseca u mjesec punio porukama nezadovoljnih sugovornika koji su se žalili da su u tisku izašle riječi koje ni nisu izgovorili. Bila sam poprilično onemogućena u radu. Kad mi danas netko kaže da sam izabrala otići u neprofitne medije, uvijek odgovorim da izbora zapravo nisam ni imala. To je slično kad onome kad mi kažu da sam imala izbora biti gej. Ne, to ništa od toga nisu bili moji izbori.

Krizu je shvatila kao priliku za odlazak iz mainstream medija. U pravo u tom periodu razgovarala je s osnivačicom udruge K-zona Gabrijelom Ivanov koja joj je otkrila da je odlučila osnovati feministički portal i pozvala ju da im se pridruži.

– U mojim samima početcima još uvijek sam radila u Slobodnoj Dalmaciji ali sam odlazila na sastanke i atmosfera mi se jako svijjela. Iako je u početku u redakciji bilo svega šest, sedam žena i situacija nije bila organizacijski idealna, nova ekipa se brzo iskristalizirala. Nakon 15 godina u novinarstvu u trenutku prelaska na Vox Feminae shvatila sam što je novinarstvo kakvim se želim baviti. Neke elemente pisanja o rodnoj ravnopravnosti, kulturi, društvenoj pravdi ugrađivala sam i u tekstove u Slobodnoj Dalmaciji, ali te 2011., osvijestila sam da je to smjer kojem se želim u potpunosti posvetiti i da je to medij koji ja želim graditi. Tako da sam unutar redakcije Slobodne Dalmacije bila prva koja sam raskinula ugovor.

Ekipa K-zone

Pišete o aktivizmu, civilnom društvu, umjetnosti, donosite intervjuje s pojedincima koji čime promjenu u društvu. Uz to otvoreno progovarate o svojim iskustvima kao gay osoba. Koliko je bavljenje tim temama zahtjevno, pogotovo u konzervativnom društvu poput našega? Smatrate li da je vaš rad doprinio razvoju tolerancije i poboljšanju statusa ranjivih skupina u društvu? Vidite li napredak?

– To je vrlo često pitanje koje mi postavljaju i kad je moj književni rad u pitanju – vidim li utjecaj svog rada? Jako je teško vidjeti pomak u društvu u tako malo vremena. Brojne feministkinje, aktivistkinje, kulturnjakinje, umjetnici, nisu za cijelog svog života vidjela konkretne doprinose svoga rada u društvu u kojem su živjele i djelovale. To je ono što su nam starije generacije uvijek govorila – da budemo strpljive. Stvari se ne mogu gledati tako – in short terms. Nije ni uloga feminističkih medija da izravno mijenjaju društveno tkivo – niti mi to možemo. Naša uloga bila je u stvaranju feminističkog medija koji te 2011. nije postojao. Kad kažem medij, mislim na portal koji ima rubrike u kojima se

pokušava pratiti suvremene vidove feminističke teorije i prakse, ali i bogatu, nezabilježenu povijest ženskog djelovanja na svim područjima. Orijentirani smo na kulturu, ali jednako tako i na društvenu pravednost. Na tu rubriku smo jako ponosni jer smo u početku imali problema s njenim punjenjem, ali je poslije ona prevagnula. Naša je uloga stvoriti okruženje i nametnuti neke teme, pisati o njima i potaknuti ljudi na razmišljanje i pisanje o tim istim temama, odnosno na komunikaciju. Uloga nas kao medija je da osnažimo subkulturu i tako stvorimo web mjesto u čijem radu ljudi mogu participirati. A imali jedno ovako web mjesto i slična web mjesta utjecaj na politike? Na određeni način imaju. Sve su to kameničići u mozaiku. Sigurna sam da se veliki broj zakona ne bi bio izglasан bez truda ljudsko-pravaških organizacija. Na primjer, prošlogodišnje povijesne i važne izmjene Kaznenog zakona donesene uz seksualno nasilje, odnosno ukidanje spolnog odnošaja bez pristanka – one su direktni rezultat dvadesetogodišnjeg rada Ženske sobe, Maje Mamule i njenih cura, a ne tamo nekog službenika u nekom uredu. Naravno, naklonost Europe je bila potrebna, ali su te žene iz dana u dan, panela u panel, edukacije u edukaciju, na tome radila. Kad su u pitanju obiteljske zajednice i zakon o životnom partnerstvu on je također donesen zahvaljujući višegodišnjem trudu cijelog civilnog društva, organizacija koje zagovaraju prava LGBTIQ osoba, cijelog niza volontera i volonterki, te svih drugih srodnih organizacija, pa time i pisanjem medija.

Marušić ističe zanimljivu dinamiku u medijskoj produkciji.

– Mainstream mediji nerijetko neke teme donose kao da su ih oni sami pronašli i istražili. Međutim, svi oni vrlo revno prate specijalizirane medije. Recimo Index je vrlo revno pratio Lupigu, Forum.tm, Vox Feminae, H-alter i druge, te često prenosio tekstove s tih portala. Kad je konkretno riječ o nama, naše su tekstove neko vrijeme prenosili i bez potpisa ili bi prenijeli jako mali dio teksta. Tako da je naš rad cijelo vrijeme prisutan i to ne samo na našoj web adresi. Odjeci našeg rada prisutni su i drugdje. Organiziramo Vox Feminae festival i društvene aktivnosti, a razvijamo i posebne projekte poput društvene igre Fierce Women, koja slavi i promiče doprinos žena u društvu i koja je jako dobro prihvaćena. „Strašne žene“ su zapravo dugogodišnja rubrika na Vox Feminae portalu i otud je igra potekla. Upravo na tom primjeru kako dobro možemo vidjeti da medij nije nešto kruto, fiksno, iz čega ne mogu nastati interaktivne stvari, društvene igre, audio-vizualni projekti, živi izvedbeni projekti, festivali. Portal je okupljalište, skup kreativnih pojedinaca i pojedinki koji se nalaze oko niza zajedničkih tema i koji iz pisanja i promišljanja o zajedničkim temama promišljaju i kreiraju nove zajedničke sadržaje.

Otvoreni ste po pitanju svoje seksualne orijentacije te otvoreno pišete o tome kako je biti gay u Hrvatskoj. Osjećate li se ikad zbog toga izloženo, odnosno je koliko vam je bilo teško otvoriti se javnosti tako i zbog čega ste se uopće na to odlučili? I kako to prihvaća vaša okolina, konkretnije – vaša obitelj?

– Ne osjećam se pretjerano izloženo jer se izlažem vlastitom voljom. Izlažem se kad imam emocionalnu-psihološku i kreativnu potrebu za tim. To me na više razina oslobađa. Šutjela sam 30 godina. Kao novinarka u 30-im godinama života koja radi za mainstream medij nisam imala gdje progovoriti o „svojim temama“. U svakoj mogućoj prilici sam blagonaklono pristupala društveno angažiranim temama. Uvijek postoji autorski dodir kod teme. Kad sam se počela oslobođati to mi je donijelo veliku radost i olakšanje, ali je za moju obitelj to bila velika trauma. Nemam veliku obitelj i moja majka ne prati toliko elektroničke medije. U tiskovinama nisam toliko prisutna, tu i tamo dam neki intervj, uglavnom kad mi izade knjiga. I to se da proživjeti. Problem je bio kad sam 2013., uoči referendumu o ustavnoj definiciji braka dala izjavu u kojoj sam otvoreno govorila da

živim sa ženom i da smatram da se naše obiteljske zajednice trebaju izjednačiti s heteroseksualnim. Mislila sam da će to ići za tadašnju emisiju Hrvatska uživo, ali izjava je u skraćenom obliku završila u središnjem Dnevniku. Nismo svi imali i nemamo jednako obrazovane i moderne roditelje i nismo svi potekli iz jednakopriviligirane sredine. Nisam puno javno govorila što je moja majka prošla nakon te izjave i s kakvom se osudom okoline suočila. To i sama te sad osvještavam. Lako je nama govoriti, ali naši roditelji pogotovo oni koji žive u malim sredinama susreću se s velikim društvenim pritiscima i velikim brojem negativnih komentara i onda se moraju sami boriti s time i to s onim kapacitetima koje sami imaju. Nije isto kad visokoobrazovani roditelji liberalnog usmjerenja podržavaju svoje potomke u javnom življenu svoje seksualne orientacije i kad nisko kvalificirana kuvarica u malom mjestu mora odgovarati na istupe svoje kćeri u središnjem Dnevniku. To su jako različite situacije. Neću govoriti o tome čija je situacija teža. Zaključite sami. Ja se nosim i s njenom patnjom, ali i obratno, ona s mojom.

Uvjereni sam da ste zbog svoje seksualne orientacije doživjeli brojne neugodnosti, osjetili diskriminaciju, vjerujem i odbacivanje. Što vam je bilo da tako kažem, najteže i nosite li išta od toga i danas sa sobom?

– Nasilje, donosno govor mržnje prema LGBT osobama, događa se u Hrvatskoj cijelo vrijeme, bez obzira na donesene zakone, senzibilizirane sudstvo i medije kao i na djelomično senzibilizirano građanstvo. Kad govorimo i neugodnostima, u mom su osobnom slučaju puno važniji manje vidljivi oblici diskriminacije koje sam prolazila od ranih godina dok još uvijek nisam bila svjesna svog rodnog identiteta. Moja okolina je takođe vidjela da sam drugačija i na neki način me zbog toga kažnjavala. Tek sam mnogo kasnije osvijestila sve prilike koje nisu bile otvorena za mene samo zbog toga što sam drugačija. Na sreću nisam imala nasilnih epizoda. Iskusila sam vrijeđanje na cesti, ali na to sam čak i bila navikla, ali to ne znači da sam to trebala proći. Krajem 80-ih i početkom 90-ih navikla sam da se za mnom svaku večeru za cesti deru jesam li muško ili žensko. Prema tome sam s vremenom izgradila drugačiji diskurs – prestala sam se zbog toga uzmiravati. Nisam posustala, već me to samo potaknula da učvrstim svoj identitet. Opresija zbog različitosti nije mjerljiva samo kroz fizičko nasilje već i ono psihološko.

Marušić pojašnjava da svi aktivni i angažirani priпадnici LGBT zajednice doživljavali i još uvijek doživljavaju niz pritisaka koji su vezani isključivo uz činjenicu da su drugačiji.

– To ima veliki utjecaj na naše psihološke profile i na našu anksioznost kasnije. Odnos društva i obitelji prema meni je nešto što je formiralo moje strahove i nesigurnosti i puno kompleksnije strukture u meni, ali me puno jasnije učvrstilo u mom ne odustajanju od vlastitog identiteta. Zbog iskustva društvene nepravde proživljenog na vlastitoj koži ja sam kao osoba puno fragilnija, puno osjetljivija na raznorazne traume u svom okruženju. Moram puno više raditi na sebi i imam puno niži prag na društvenu nepravdu upravo zato što sam senzibilizirana, ali je moj psihološki imunitet puno slabiji. Ponosna sam na činjenicu da sam lezbijska koja se ne srami svog lezbijsstva. Da mogu ponovno bih to izabrala jer je lijepo, izazovno, jer je iskustvo koje je bitno i iskustvo koje emanira slobodu. Mene je kao osobu iskušalo na različitim razinama, premda nekad budem i umorna od stalnog preispitivanja vlastitih granica.

S kolegicom i prijateljicom, fotografkinjom Ninom Đurđević

Vaš životni put je donekle tipičan u kontekstu života gay osobe. Porijeklom ste iz Vela Luke, studirali ste u Zadru, a potom ste se preselili u Zagreb. Kako bi ste ocijenili kvalitetu života i mogućnosti koje manja sredina pruža gay osobama u usporedbi s onim što im pruža Zagreb? Smatrate li da bi se danas mogli baviti aktivizmom i raditi u civilnom društvu, na način, na koji to činite u Zagrebu, na Korčuli?

– U mojoj sadašnjoj poziciji, nakon što sam izgradila određeni društveni kapital i psihološki se osnažila, smatram da bih to mogla, ali u trenutku u kojem sam trebala LGBT kulturu u svojoj punini, a pod tim ne smislim na kulturu u ono strogo klasičnom smislu, i iskustva ljudi sličnih sebi, kad mi je trebala zajednica – ona je postojala samo u Zagrebu. Naravno, iz Zadra sam se preselila u Zagreb i kako bi se dalje profesionalno razvijala, ali to je bio samo izvanjski razlog. To je uobičajen put mlađih queer ljudi. Uobičajeno je da se u nekom trenutku počne razmišljati o povratku, kao što i ja posljednjih nekoliko godina razmišljam o tome kako bih voljela jedno dulje razdoblje provesti u Veloj Luci. Nakon nekog vremena kad stekneš određene organizacijsko-profesionalne vještine, poželiš da pomogneš izgraditi nešto u zajednicama koje poznaješ i iz kojih si potekao. Za bilo kakav napredak, pogotovo u manjim sredinama treba biti strpljiv, pomišljaj kako bi bilo korisno i zdravo na jedno vrijeme dolaziti dolje i osnaživati one kojima je to potrebno. Mala je to žrtva, ali mislim da se isplati. Vidjet ćemo što će u budućnosti biti od takvih mojih ideja, ovim putem pozivam pojedince i organizacije iz civilnog društva, da mi se jave sa potencijalnim zamislima u tom smjeru.

U javnosti se u posljednjih nekoliko godina vodi rasprava o mogućnosti udomljavanja djece od strane istospolnih parova.

– Mogu samo potpisati sve ono što su o ovoj temi govorili Ivo Šegota i Mladen Kožića, par koji se godinama borio i uspio izboriti da udome dvoje djece. Ja kao i veliki dio aktivne LGBT zajednice u potpunosti potpisujemo sve što su njih dvojica poduzela proteklih godina u nastojanju da reguliraju to svoje pravo i na taj način unaprijede zakonodavstvo. Naravno, oni su dobili konkretnu pomoć od raznih organizacija civilnog društva, ali su bili dovoljno hrabri da istupe i javno o ovome govore. Oni su utrli put mnogima i inspiracija su mnogima. Ovo je jedno od važnih prava za koje se naša zajednica može i treba boriti jer je neodvojivo od svih ostalih prava.

Hrvatska je prije nekoliko godina ozakonila istospolne zajednice kroz životno partnerstvo. Smatrate li da su time uistinu izjednačena prava istospolnih i heteroseksualnih parova? I smatrate li da bi se i životno partnerstvo istospolnih parova trebalo nazivati brakom?

– Pozvala bih se na sve što su po ovom pitanju kroz godine govorili Zagreb Pride i novoosnovana inicijativa Ponosni Zagreb. Postoji cijeli niz neuređenih stavki kad je u pitanju životno partnerstvo i koje su vezane za usvajanje djece i za položaj drugog partnera unutar zajednice koji ne postaje odmah zakonski skrbnik. Zakon je izboren, ali njegov puni potencijal još uvek nije ispunjen, a ispunjavanje tog potencijala je jako važno. Treba vremena da zakon i u praksi zaživi. Zakon o životnom partnerstvu je mlad, isto kao što je i mlada aktivistička scena kojoj i ja pripadam. Iza nas je tek 10-15 godina rada na ovom polju, što je malo kad se promatra u duljem vremenskom kontinuumu. Treba raditi na dosljednom provođenju postojećeg zakona, ali i na izmjenama unutar njega. Naravno da bi se i ova zajednica trebala nazivati brakom. Jednom dijelu LGBT zajednice je važno da cijelo vrijeme imitira heteroseksualne koncepte. Naravno, ovdje nije samo stvar imitiranja, ovo ima simbolički i ceremonijalni potencijal za zajednicu.

Riječ je o arhetipskom ceremonijalu. Ljudi to žele i ja ih ne mogu kriviti zbog toga.

Nekad to i sama želim. Mislim da je nakon svih kriza koje je ovo društvo prošlo i prolazi na političkom, ekonomskom i svjetonazorskom planu prilično jasno, a to se čak odnosi i na one koji si to u principu ne žele priznati, koliko je bračna zajednica krvka, koliko je ekonomski uvjetovana i koliko je zapravo riječ o prastarom, drevnom konceptu društvenog ugovora koji svakako zasluzuje da ga se preispituje, modernizira i da takve promjene u konačnici slijedi i zakonodavstvo.

Kad već govorimo o zajednici dvoje ljudi, a sad govorim iz pozicije

heteroseksualne osobe i osobnih iskustava ostvarivanje stabilne veze što ni u najidealnijim uvjetima nije lako niti jednostavno, koliko je jednostavno, odnosno s kakvim ste se vi poteškoćama suočili u ostvarivanju i održavanju stabilne istospolne veze?

– Naravno da je teže jer nam je sve teže. Teško je roditi se i živjeti drugaćiji od svoje okoline, pogotovo ako si svjestan te činjenice od ranih godina. Samim time što si prisiljen kretati se u većinski heteroseksualnom društvu samim time je količina konfliktata, pritisaka i kontrole države, to jest različitih oblika diskriminacije veća. Ona je stalna i neprekidna. Jedna tako krvka stvar kao što je intimna veza se nad tim može vrlo lako slomiti. I to ne na klasičan način roditelji joj/mu ne daju, tu su prilično utjecajni i ekonomski aspekti. Veze su inače vrlo ovisne o društvenim okolnostima i ekonomskim krizama. U jednoj od idućih knjiga koje pripremam dosta pišem o neraskidivoj povezanosti ljubavi i novca. O tome se rijetko govori, a ali u kapitalizmu, pogotovo u ovoj fazi kapitalizma koji mi trenutačno živimo, a riječ je o njegovoj najbrutalnijem obliku, koji je trenutno pod velikim utjecajem pandemije i tu pokazuje svoje najgore lice, apsolutno je teško imaginirati partnerstvo kao zasebno polje u kojem vrijeđe samo naša pravila. Intimno i privatno doista nikad nije intimno i privatno, ono je uvijek pod pritiskom onog javnog. Taj mali mikrosvijet konstantno pulsira i reagira na pritiske izvana i te vibracije izvana ga prilično formiraju, libili se akteri tog odnosa to priznati ili ne.

U ovom trenutku razgovora Marušić mi priznaje da kad je shvatila da su brojne njene veze u najvećoj mjeri raspale jer su ona i njene bivše partnerice energiju trošile na borbu s „vanjskim neprijateljima“.

– Mi na kraju budemo toliko traumatizirane da svoje odnose više ne možemo ni na koji način harmonizirati. Uz to što smo traumatizirane onime što je bilo, često strepimo i od budućnosti, jer ne znamo koji nas sve oblici ekonomskog, kolektivnog, državnog, fašističkog, profašističkog i raznih drugih oblika pritisaka, terora i nasilja očekuju. Stalno se pitam što mi možemo napraviti da stvorimo porozne i fleksibilne zidove prema vanjskom svijetu, da ostanemo cijelo vrijeme svjesni naših fragilnosti i intima partnerstava te da budemo malo mirniji i da jedni drugima više vjerujemo, imamo više strpljenja za strahove i anksioznosti onog drugog. Da se vratim na jedno od vaših prethodnih pitanja, ono o diskriminaciji: zato što se velik dio nas ne uklapa u tradicionalne rodne uloge, radimo i slabije poslove, teže dolazimo do profesionalnih prilika, a to su sve neki preduvjeti za uspješno kreiranje partnerskih veza, a posljedično i egzistencije.

Izravan negativan utjecaj političko-ekonomskih prilika Marušić je osjetila 2016. godine kad je na vlast došao HDZ, a Ministarstvo kulture preuzeo je Zlatko Hasanbegović. Jedan od prvih njegovih ministarskih poteza bio je ukidanje potpora neprofitnim medijima.

– U to smo vrijeme ja i moja partnerica radile u civilnom društvu. Taj kolekcionar tregera i šlampavi znanstvenik je tim potezom stavio naše živote na čekanje. Mnogi od nas su tom trenutku izgubili poslove zato što smo se bavili feminističkim i lijevim politikama, što je u tom trenutku smatrano neobjektivnim, svjetonazorski. Upravo zato bivši nas je ministar smatrao državnim neprijateljima broj jedan, ukinuo potpore neprofitnim medijima i naši portali su od tada znatno oslabljeni. U tom periodu umire prijatelj i čovjek koji je mnogima s kulturno-lijeve scene mnogo značio i to nas je svih snažno potreslo. Tada sam postala anksiozna, i moja partnerica je teško podnosila moje stanje. Naša je veza, između ostalog, i zbog toga patila. Naša veza od prvog dana pati zbog ekonomskе nestabilnosti, a ona izvlači najgore od nas. I na kraju ta veza ne opstaje. Netko će reći da ponajprije ne opstaje zbog nas i da smo se mogle ljubavlju izboriti, ali životi na Balkanu nisu holivudska romantična drama i to ne ide baš tako. Posljednjih godina osvještavam da u takvim trenucima treba imati vjere u iscjeljenje jedni drugih i da je potrebno izmijeniti ustaljene navike ponašanja. Potrebno je više nježnosti, više potpore, strpljenja – više svega onoga što može biti protuteža korozivnim svojstvima kapitalizma, konzervativne desnice i fašizma. Uobičajena količina strpljenja nije dovoljna. Tu se onda postavlja pitanje zbog čega bismo mi morali smoći tu urnebesnu količinu strpljenja i iz čega bi je trebali crpiti. S iskustvom koje sam dosad skupila, puno mi je jasnije kako se konstruiraju problemi i konflikti, što je rezultat čega i koju bi to vrstu odnosa zajednica trebala međusobno kultivirati, a koja ne bi trebala biti ustrojena po uzoru na modele hetero zajednica. Život pod ovakvim pritiskom od nas zahtjeva novi set pravila. Važno je da jedni prema drugima iskazujemo radikalnu otvorenost i nježnost, te da kreiramo ljubavne i prijateljske zajednice usprkos društvenim stigmama i onome što nam se nameće kao poželjno i „normalno“. Mene nekada rastužuje što se veliki dio LGBT zajednice boji drugačijih modela intime. Naša je zajednica mala, bila bi šteta da trećina nas istrune u samoći i neprihvaćenosti.

Vi ste i književnica. Zanimljivo je da ste neka djela objavili pod vlastitim imenom, a nekad pod pseudonimom Nora Verde. Zbog čega ste se odlučili objavlјivati pod pseudonimom. Radite na novoj knjizi koja bi svjetlo dana trebala ugledati vrlo skoro. Možete li nam otkriti čime se u njoj bavite?

– Mnogo puta sam objašnjavala zašto Nora Verde, ali morat ću valjda zauvijek i toga sam svjesna. U trenutku kad sam počela pisati prvi Norin rukopis, a to nije bila prva Antonelina knjiga, samoj sam sebi bila ime koji svaki dan vidim u novinama, odnosno ime kojim potpisujem novinarske tekstove. Za mene je zato bilo oslobođajuće, ali i nužno pisati po drugim imenom. Nije literarno ime Nora Verde nastalo jer sam se bojala predstaviti tko sam, uostalom brzo smo tu enigmu razriješili javno. U početku kad je Nora bila friška pisala sam prozu u kojoj sam dosta progovarala o lezbijskom životu te sam ispitivala svoje granice. To je za mene bila trauma ali i oslobođenje. Morala sam imati novi identitet, on mi je dao snagu i energiju. Ime Nora mi se uvijek sviđalo. Jako kratko, fora i britko, a Verde sam dodala spontano. Svidjelo mi se značenje iza Verde, odnosno taj simbolički potencijal zelene boje koja opušta i donosi svježinu i polet, a istodobno je povezana i s vitalnošću. Na festivalima i na koricama knjiga se potpisujem kao Nora Verde, a u zgrade stavim Antonela Marušić za one koji me pod tim imenom ne znaju. Cijeli niz ljudi s kulturne scene me zove Nora, a kad se netko na Ilici vikne „Nora!“ okrenem se i rado se na to ime odazovem.

Radite na novoj knjizi koja bi svjetlo dana trebala ugledati vrlo skoro. Možete li nam otkriti čime se u njoj bavite?

– Knjiga, točnije roman pod radnim nazivom „Moja dota“ je još uvijek u procesu. Dugo radim na njoj, još od te 2016., kad su se stvari kako sam već rekla, na ekonomsko-političkom, ali i osobnom planu zakomplikirale, što je uvelike utjecalo i na moje pisanje. Pisala sam puno, ali nestrukturirano. Jedno vrijeme sam bila u depresiji, sigurno godinu dana, pa je sve išlo sporije. Roman je tekstualno u svojoj posljednjoj fazi i trebao bi izaći u rano proljeće sljedeće godine. Radni naslov je „Moja dota“, a posvećen je životima žena južne Dalmacije u prošlom stoljeću. Naime, radnja je smještena baš u dubrovačku regiju, na otok Korčulu. Ovo je tekst u koji sam ugradila najviše sebe do sada. Nije posve autobiografski, dosta je tu fikcije, ali i mnogo traumatskih točaka i možda je upravo zato bilo teško raditi na njemu i brzo to izbaciti. Rad na njemu je veliki guš i veliki napor i jedva čekam da ga se riješim i stavim zadnju točku da mogu krenuti u nešto novo.

Članak je sufinanciran od strane Agencije za elektroničke medije u sklopu projekta "Toleriraj! Različitost je bogatstvo"

Autorica naslovne fotografije: Dada Žitko

TAGS

Urednički izbor

Vox Feminae

Prethodni članak

Embassy Films traži statiste za snimanje u Dubrovniku, preferiraju se osobe s konobarskim iskustvom

Sljedeći članak

Stanari iz Solinske pozivaju na prosvjed, iz Grada javljaju što se sve napravilo za rješenje tamošnjih problema

Lea Pavlović

Iz teme

O tac preživjelog iz HE Plat: Davor, Ivica i Mato nisu uspjeli... bili su ljudine

Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Vijesti

HRVATSKA – 1098 novozaraženih, preminulo 38 osoba, produžuju se mjere

Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Vijesti

Hoće li radovi na Lapadskoj obali zbilja početi kada su najavljeni?

Dubrovnik Net - 8. siječnja 2021.

Politika

DANAS OBJAVLJENO

Na inauguraciji novog američkog predsjednika će se služiti pelješki dingač!

8. siječnja 2021.

Hoće li radovi na Lapadskoj obali zbilja početi kada su najavljeni?

8. siječnja 2021.

HRVATSKA – 1098 novozaraženih, preminulo 38 osoba, produžuju se mjere

8. siječnja 2021.

O tac preživjelog iz HE Plat: Davor, Ivica i Mato nisu uspjeli... bili su ljudine

8. siječnja 2021.

[Učitaj više ▾](#)

DUBROVNKT.NET

DUTVNET Mozaik: Mala kuća s velikim srcem/
DMD godinu završava sa stripom, a u novoj s izložbom putuje u Milano/ Bojite li se potresa?

DUOVNIKTVNET
BEZ KOMENTARA:
Vodokršte u Čilipima

DubrovnikTvNet

DubrovnikTvNet

SUSRETI UTORKOM: s Robertom Pančićem o kvaliteti dubrovačke gradnje i otpornosti na potres

ETO NAS: Kratki duTVnet pregled 2020.

NAJNOVIJI KOMENTARI

Andrej on *Tri kombija osnovne pomoći za Petrinju vraćena s granice na Kleku*

Tomislava Županović on *Bravo Meštare Hendić!*
Gradjevinari su od ranog jutra u akciji, vlasnik sanirane kuće u suzama: hvala vam!

JAVNI PROSTOR – POTREBA ILI LUKSUZ (5): Kako su stanovnici Zlatnog potoka samoinicijativno uredili prostor u kojem žive? | Dubrovačka Mreža on *PRVI REZULTATI ZBORA GRAĐANA Rekonstrukcija javne rasvjete dijela Zlatnog potoka*

Nikola Duper on *Izvršena dijagnostika stare platane u Mlinima*

Paval on *Izvršena dijagnostika stare platane u Mlinima*

Komentar tjedna by Lidija Crnčević

KOMENTAR: Barać i Vlahušić su se zagrlili, Raguž je počeo čistit,...

27. rujna 2020.

Put oko Svijeta

PUTOPIS: Petra Kisić je odselila na Island, opisuje nam kako se...

19. prosinca 2020.

Slatki život Alise Nenadić

Nikad dosta čokolade u vašem životu? Ovo je Alisin recept za...

1/8/2021

TOLERIRAJ! RAZLIČITOST JE BOGATSTVO: Antonela je novinarka, književnica, aktivistica, ali joj je činjenica što je lezbijka, oblikov...

12. studenoga 2020.